Papa Francesc

Missatge per a la celebració de la 58a Jornada Mundial de la Pau 1 de gener de 2025

PERDONEU LES NOSTRES CULPES, CONCEDIU-NOS LA VOSTRA PAU

I. Escoltar el crit de la humanitat amenaçada

1. A l'inici d'aquest nou any que ens dona el Pare celestial, temps jubilar dedicat a l'esperança, adreço el meu més sincer desig de pau a tota dona i home, en particular a qui se sent prostrat per la seva condició existencial mateixa, condemnat pels seus propis errors, esclafat pel judici dels altres, i ja no aconsegueix veure cap perspectiva per a la seva vida. A tots vosaltres, esperança i pau, perquè aquest és un Any de gràcia que prové del cor del Redemptor.

2. L'any 2025 l'Església catòlica celebra el Jubileu, esdeveniment que omple els cors d'esperança. El *jubileu* es remunta a una antiga tradició jueva, quan el so d'un corn de moltó —en hebreu *yobel*— anunciava, cada quaranta-nou anys, un de clemència i alliberament per a tot el poble (cf. Lv 25,10). Aquesta solemne crida havia de ressonar idealment a tot el món (cf. Lv 25,9), per a restablir la justícia de Déu en diferents àmbits de la vida: en l'ús de la terra, en la possessió dels béns, en la relació amb el proïsme, sobretot respecte als més pobres i als qui havien caigut en desgràcia. El so del corn recordava a tot el poble —al qui era ric i al qui s'havia empobrit— que cap persona no ve al món per a ser oprimida; som germans i germanes, fills del mateix Pare, nascuts per a ser lliures d'acord amb la voluntat del Senyor (cf. Lv 25,17.25.43.46.55).

3. També avui, el Jubileu és un esdeveniment que ens impulsa a cercar la justícia alliberadora de Déu sobre tota la terra. Al començament d'aquest Any de gràcia, en comptes del corn nosaltres voldríem posar-nos a l'escolta del «crit d'auxili desesperat»[1] que, com la veu de la sang d'Abel el just, s'eleva des de moltes parts de la terra (cf. Gn 4,10), i Déu mai no el deixa d'escoltar. També nosaltres en sentim cridats a ser veu de moltes situacions d'explotació de la terra i d'opressió del proïsme.[2] Aquestes injustícies assumeixen sovint la forma d'allò que sant Joan Pau II va definir com «estructures de pecat»,[3] perquè no provenen només de la iniquitat d'alguns, sinó que s'han consolidat —per dir-ho d'alguna manera— i se sostenen en una complicitat estesa.

4. Cadascun de nosaltres ha de sentir-se responsable d'alguna manera de la devastació

---

[1] *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 8.

[2] Cf. St. Joan Pau II, Carta ap. *Tertio millennio adveniente* (10 novembre 1994), 51.

[3] Carta enc. *Sollicitudo rei socialis* (30 desembre 1987), 36.

a la qual està sotmesa la nostra casa comuna, començant per aquelles accions que, encara que només sigui indirectament, alimenten els conflictes que estan assotant la humanitat. Així es fomenten i s'entrellacen desafiaments sistèmics, diferents però interconnectats, que assolen el nostre planeta.[4] Em refereixo, en particular, a les disparitats de qualsevol tipus, al tracte inhumà que es dona a les persones migrants, a la degradació ambiental, a la confusió generada culpablement per la desinformació, al rebuig de tota forma de diàleg, a les grans inversions en la indústria militar. Tots són factors d'una amenaça concreta per a l'existència de la humanitat en el seu conjunt. Per tant, al començament d'aquest any volem posar-nos a l'escolta d'aquest crit de la humanitat per tal que tots, junts i personalment, ens sentim cridats a trencar les cadenes de la injustícia i, així, proclamar la justícia de Déu. Fer algun acte de filantropia esporàdic no és suficient. Es necessiten, en canvi, canvis culturals i estructurals, de manera que també hi hagi un canvi durador.[5]

II. Un canvi cultural: tots som deutors

5. L'esdeveniment jubilar ens convida a emprendre alguns canvis per a afrontar l'actual condició d'injustícia i desigualtat, recordant-nos que els béns de la terra no estan destinats només a alguns privilegiats, sinó a tothom.[6] Pot ser útil recordar el que escrivia sant Basili de Cesarea: «Quina cosa, digues-me, et pertany? D'on l'has agafat per a posar-la a la teva vida? […] Que potser no has sortit nu del ventre de la teva mare?, que no tornaràs nu novament a la terra? Els béns presents, d'on et venen? Si dius l'atzar, ets impiu, perquè no reconeixes el Creador, ni dones gràcies a allò que t'ha donat.»[7] Quan falta la gratitud, l'home deixa de reconèixer els dons de Déu. En canvi, el Senyor, en la seva misericòrdia infinita, no abandona els homes que pequen contra ell; confirma més aviat el do de la vida amb el perdó de la salvació, ofert a tots mitjançant Jesucrist. Per això, ensenyant-nos el parenostre, Jesús ens convida a demanar: «Perdona les nostres ofenses» (Mt 6,12).

6. Quan una persona ignora el seu vincle amb el Pare, comença a allotjar la idea que les relacions amb els altres puguin ser governades per una lògica d'explotació, on el més fort pretén tenir dret d'abusar del més dèbil.[8] Com les elits en el temps de Jesús, que

---

[4] Cf. Discurs als participants en l'Encontre promogut per les Acadèmies Pontifícies de les Ciències i de les Ciències Socials (16 maig 2024).

[5] Cf. Exhort. ap. *Laudate Deum* (4 octubre 2023), 70.

[6] Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'Any 2025 (9 maig 2024), 16.

7 *Homilia de avaritia,* 7: PG 31, 275.

8 Cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 123.

s'aprofitaven dels sofriments dels més pobres, així avui a l'aldea global interconnectada,[9] el sistema internacional, si no s'alimenta de lògiques de solidaritat i d'interdependència, genera injustícies exacerbades per la corrupció que atrapen els països més pobres. La lògica de l'explotació del deutor també descriu sintèticament l'actual "crisi del deute" que afecta diversos països, sobretot del sud del món.

7. No em canso de repetir que el deute extern s'ha convertit en un instrument de control, a través del qual alguns governs i institucions financeres privades dels països més rics no tenen escrúpols d'explotar de manera indiscriminada els recursos humans i naturals dels països més pobres, a fi de satisfer les exigències dels mercats.[10] A això s'hi afegeix que algunes poblacions, més afeixugades pel deute internacional, també es veuen obligades a carregar amb el pes del deute ecològic dels països més desenvolupats.[11] El deute ecològic i el deute extern són dues cares d'una mateixa moneda d'aquesta lògica d'explotació que culmina en la crisi del deute.[12] Pensant en aquest Any jubilar, convido la comunitat internacional a emprendre accions de remissió del deute extern, reconeixent l'existència d'un deute ecològic entre el nord i el sud del món. És una crida a la solidaritat, però sobretot a la justícia.[13]

8. El canvi cultural i estructural per a superar aquesta crisi es realitzarà quan finalment ens reconeguem tots fills del Pare i, davant seu, ens confessem tots deutors, però també tots necessaris, necessitats els uns dels altres, d'acord amb una lògica de responsabilitat compartida i diversificada. Així podrem descobrir «definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres».[14]

III. Un camí d'esperança: tres accions possibles

9. Si ens deixem tocar el cor per aquests canvis necessaris, l'Any de gràcia del Jubileu podrà reobrir la via de l'esperança per a cadascun de nosaltres. L'esperança neix de l'experiència de la misericòrdia de Déu, que és sempre il·limitada.[15]

Déu, que no deu res a ningú, continua atorgant sense parar gràcia i misericòrdia a tots els homes. Isaac de Nínive, un Pare de l'Església oriental del segle VII, escrivia:

---

[9] Cf. Catequesi (2 setembre 2020): *L'Osservatore Romano*, 3 setembre 2020), p. 8.

[10] Cf. Discurs als participants en l'Encontre "Debt Crisis in the Global South" (5 juny 2024).

[11] Cf. Discurs a la Conferència de les Parts en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic - COP 28 (2 desembre 2023).

[12] Cf. Discurs als participants en l'Encontre "Debt Crisis in the Global South" (5 juny 2024).

[13] Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 16.

[14] Carta enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 35.

[15] Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 23.

«El teu amor és més gran que les meves ofenses. Insignificants són les onades del mar respecte al nombre dels meus pecats; però si pesem els meus pecats en relació amb el teu amor, s'esfumen com el no-res.»[16] Déu no calcula el mal comès per l'home, sinó que és immensament «ric en misericòrdia», perquè «ens ha estimat amb un amor tan gran» (Ef 2,4). Al mateix temps, escolta el crit dels pobres i de la terra. Seria suficient aturar-se un moment a l'inici d'aquest any, i pensar en la gràcia amb què cada vegada perdona els nostres pecats i condona tots els nostres deutes, per tal que el nostre cor s'inundi d'esperança i de pau.

10. Per això, Jesús, en la pregària del parenostre, estableix una afirmació molt exigent: «així com nosaltres perdonem els nostres deutors», després que hem demanat al Pare la remissió de les nostres ofenses (cf. Mt 6,12). Per a perdonar una ofensa als altres i donar-los esperança cal, efectivament, que la pròpia vida estigui plena d'aquella mateixa esperança que arriba de la misericòrdia de Déu. L'esperança és sobreabundant en la generositat, no calcula, no exigeix comptes als deutors, no es preocupa del propi guany, sinó que té com a punt de mira un únic fi: aixecar el qui ha caigut, embenar els cors ferits, alliberar de tota forma d'esclavitud.

11. A l'inici d'aquest Any de gràcia, voldria, per tant, suggerir tres accions que puguin restaurar la dignitat en la vida de poblacions senceres i tornar a posar-les en camí sobre la via de l'esperança, per tal que se superi la crisi del deute i tots puguin tornar a reconèixer-se deutors perdonats.

Sobretot, reprenc la crida llançada per sant Joan Pau II en ocasió del Jubileu de l'any 2000, de pensar «en una notable reducció, sinó una total condonació, del deute internacional, que grava sobre el destí de moltes nacions».[17] Que, reconeixent el deute ecològic, els països més rics se sentin cridats a fer el possible per a condonar els deutes d'aquells països que no estan en condicions de retornar el que deuen. Certament, per tal que no es tracti d'un acte aïllat de beneficència que porti a córrer el risc de desencadenar novament un cercle viciós de finançament, que porti a la creació d'un Document financer global, fonamentat en la solidaritat i l'harmonia entre els pobles.

A més, demano un compromís ferm per a promoure el respecte de la dignitat de la vida humana, des de la concepció fins a la mort natural, per tal que tota persona humana

---

[16] *Discorso X* (Tercera col·lecció), *Preghiera con cui i solitari si intrattengono*, 100-101: CSCO 638, 115. Sant Agustí fins i tot arriba a afirmar que Déu no deixa de fer-se deutor de l'home: «Poiché "nei secoli è la tua misericordia", ti degni con le tue promesse di diventare debitore di coloro ai quali rimetti tutti i debiti» [Com que "la teva misericòrdia és per sempre", et dignes amb les teves promeses a convertir-te en deutor d'aquells als quals perdones els deutes.] (cf. *Confessiones*, 5,9,17: PL 32, 714).

[17] Carta ap. Tertio millennio adveniente (10 novembre 1994), 51.

pugui estimar la seva vida i mirar al futur amb esperança, desitjant el desenvolupament i la felicitat per a ella mateixa i per als seus fills. Sense esperança en la vida és difícil que sorgeixi en el cor dels més joves el desig de generar altres vides. Aquí, en particular voldria convidar una vegada més a un gest concret que pugui afavorir la cultura de la vida. Em refereixo a l'eliminació de la pena de mort a totes les nacions. Aquesta mesura, en efecte, a més de comprometre la inviolabilitat de la vida, destrueix qualsevol esperança humana de perdó i de renovació.[18]

M'atreveixo també a tornar a llançar una altra crida, apel·lant a sant Pau VI i a Benet XVI,[19] per a les joves generacions, en aquest temps marcat per les guerres: destinem almenys un percentatge fix del diner destinat als armaments per a la constitució d'un Fons mundial que elimini definitivament la fam i faciliti en els països més pobres activitats educatives també adreçades a promoure el desenvolupament sostenible, contrastant el canvi climàtic.[20] Hem de buscar que s'elimini qualsevol pretext que pugui impulsar els joves a imaginar el seu futur sense esperança, o bé com una expectativa per a venjar la sang dels seus éssers estimats. El futur és un do per a superar els errors del passat, per a construir nous camins de pau.

IV. La meta de la pau

12. Aquells que emprendran, per mitjà dels gestos suggerits, el camí de l'esperança, podran veure cada vegada més propera la tan anhelada meta de la pau. El salmista ens confirma en aquesta promesa: quan «la fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la justícia i la pau» (Sl 85,11). Quan «la fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la justícia i la pau» (Sl 85,11). Quan em despullo de l'arma del préstec i restitueixo la via de l'esperança a una germana o a un germà, contribueixo al restabliment de la justícia de Déu en aquesta terra i m'encamino amb aquesta persona cap a la meta de la pau. Com deia sant Joan XXIII, la veritable pau només podrà néixer d'un cor desarmat de l'angoixa i la por de la guerra.[21]

13. Que el 2025 sigui un any en què creixi la pau, aquella pau real i duradora que no s'atura en les objeccions dels contractes o en les taules de compromisos humans.[22]

---

[18] Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 10.

[19] Cf. St. Pau VI, Carta enc. *Populorum progressio* (26 març 1967), 51; Benet XVI, Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu (9 gener 2006); *Id*., Exhort. ap. postsin. *Sacramentum caritatis* (22 febrer 2007), 90.

[20] Cf. Carta enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 262; Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu (8 gener 2024); Discurs a la Conferència de les Parts en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic - COP 28 (2 desembre 2023).

[21] Cf. Carta enc. *Pacem in terris* (11 abril 1963), 113.

[22] Cf. Commemoració en el desè aniversari de la "Invocació a la pau a Terra Santa" (7 juny 2024).

Cerquem la veritable pau, que és donada per Déu a un cor desarmat: un cor que no s'obstina a calcular allò que és meu i allò que és teu; un cor que dissipa l'egoisme en la promptitud d'anar a l'encontre dels altres; un cor que no dubta a reconèixer-se deutor respecte a Déu i per això està disposat a perdonar els deutes que oprimeixen el proïsme; un cor que supera el desànim pel futur amb l'esperança que qualsevol persona és un bé per a aquest món.

14. El desarmament del cor és un gest que involucra a tothom, als primers i als últims, als petits i als grans, als rics i als pobres. A vegades és suficient algun gest senzill, com «un somriure, un gest d'amistat, una mirada fraternal, una escolta sincera, un servei gratuït».[23] Amb aquests petits-grans gestos, ens acostem a la meta de la pau i l'aconseguirem més ràpid; encara més, al llarg del camí, juntament amb els germans i germanes reunits, ens descobrirem ja canviats respecte a com havíem sortit. Efectivament, la pau no s'aconsegueix només amb el final de la guerra, sinó amb l'inici d'un món nou, un món en el qual ens descobrim diferents, més units i més germans del que havíem imaginat.

15. Concediu-nos la vostra pau, Senyor! Aquesta és la pregària que elevo a Déu, mentre envio els meus millors desitjos per a l'any nou als caps d'estat i de govern, als responsables de les organitzacions internacionals, als líders de les diferents religions, a totes les persones de bona voluntat.

Perdoneu les nostres ofenses, Senyor
com nosaltres perdonem als qui ens ofenen,
i en aquest cercle de perdó concediu-nos la vostra pau,
aquella pau que només vós podeu donar
a qui es deixa desarmar el cor,
a qui amb esperança vol remetre els deutes dels seus germans,
a qui no resta sort al crit dels més pobres.

Francesc

Vaticà, 8 de desembre de 2024

[23] *Spes non confundit*. Butlla de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 18.